

Abstrakt

Předložená práce si klade za cíl vymežit a analyzovat antikomunistický cyklus, tj. skupinu celovečerních hraných filmů, které byly produkovány ve Spojených státech od konce čtyřicátých a dále v padesátých letech. Text přistupuje kriticky k dosavadnímu výzkumu, neb se domnívá, že badatelé nepřihlédli k mnoha relevantním kontextům a popisovali sledovaný cyklus coby pouhý odraz jevů ve společnosti. Tento projekt vnáší do debaty množství různě motivovaných účastníků; kromě celospolečenských posunů si všímá zájmů filmového průmyslu i těch, kteří s dominantní podobou boje proti komunistům – nikoli antikomunismem jako takovým – vyjádřili nesouhlas. Antikomunistický cyklus je tudíž líčen coby dynamický soubor ideově, stylisticky i žánrově rozmanitých děl, mezi nimiž vznikalo nenápadné napětí. Tuto rámcovou hypotézu práce testuje ve třech rozsáhlých kapitolách. První, kontextová kapitola vymezí role jednotlivých aktérů a je rozdělena do dvou rámcových bloků: (a) obecný historický kontext, (b) kontext filmového průmyslu. Druhá kapitola nejprve shrnuje mnohaletou kontinuitu výroby antikomunistických hraných filmů ve Spojených státech a poté polemicky přibližuje dosavadní myšlení o antikomunistickém cyklu. Původní návrh dynamického antikomunistického cyklu zahajuje třetí, analytická kapitola. Sledované filmy jsou v ní rozděleny do třech bloků – žánrový antikomunistický cyklus, filmy Red Scare, subversivní antikomunistický cyklus –, k nimž se přistupuje z hlediska sdílených otázek. Jedná se o napětí mezi: (a) fikcí a aktuálně existujícím, (b) aktivitou a pasivitou postav, (c) postupy dokumentárních a hraných děl. Analýza by měla prokázat výchozí předpoklad nečekané rozmanitosti antikomunistického cyklu. Metodologicky se text hlásí k východiskům nové filmové historie, v analytických pasážích aplikuje především pojmy sémantiky fikčních světů, teorie filmových žánrů a nového institucionalismu v pojetí politického myšlení.

Klíčová slova

aktivní antikomunismus, antikomunistický cyklus, fikční světy, Hollywood, instituce, nový institucionalismus, semidokumentární film noir, Spojené státy americké, studená válka